

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Rozvojový plán obce Nálepkovo

2024 - 2030

---

v rámci národného projektu Rozvojové tímy I. podporeného ESF +

verzia 1.0

Národný projekt Rozvojové tímy I, kód ITMS: 401406DNCS

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) v rámci Programu Slovensko 2021-2027
<https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/sk>

Obsah

1.	Úvod	3
1.1.	Prezentácia obce.....	4
1.2.	Subjekty sídliace v obci	4
1.3.	Obyvateľstvo.....	5
1.3.1.	Demografický prehľad	5
2.	Zapojenie verejnosti do prípravy RPO prostredníctvom komunitných fór a fokusových skupín	6
3.	Analytická časť	9
3.1.	Vzdelávanie a protirómsky rasizmus	9
3.1.1.	Hlavné problémy v oblasti vzdelávanie	10
3.1.2.	Identifikované potreby a návrhy riešení v oblasti vzdelávania.....	12
3.1.3.	SWOT analýza pre tému vzdelávanie a protirómsky rasizmus	13
3.2.	Zamestnanosť a protirómsky rasizmus	14
3.2.1.	Hlavné problémy v oblasti zamestnanosti	17
3.2.2.	Identifikované potreby a návrhy riešení v oblasti zamestnanosti a protirómskeho rasizmu	18
3.2.3	SWOT analýza pre oblasť zamestnanosť a protirómsky rasizmus	19
3.3.	Bývanie a protirómsky rasizmus	20
3.3.1.	Hlavné problémy v oblasti bývania	20
3.3.2.	Identifikované potreby a návrhy riešení.....	22
3.3.3.	SWOT analýza pre oblasť bývanie	23
4.	Strategická časť – vizia, ciele a priority	24
5.	Programová časť – opatrenia a plánované projekty	25
5.1.	Plánované projekty na roky 2024 – 2030	26
6.	Realizačná časť	27
6.1.	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie RPO	27
6.2.	Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie	27
6.3.	Finančný plán	29
7.	Monitorovanie a hodnotenie	30
8.	Záver	31

1. Úvod

Rozvojový plán obce Nálepkovo (ďalej RPO) je komplexný dokument, ktorý identifikuje potreby, stanovuje ciele a stratégie na zlepšenie životných podmienok obyvateľov a rozvoj obce ako celku. Táto štruktúra poskytuje rámec pre tvorbu komplexného a účinného rozvojového plánu obce, ktorý zabezpečí udržateľný rozvoj a prosperitu obce. Vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje ich predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami na jej zabezpečenie.

Obec aktívne pracuje na zlepšení všetkých oblastí života. Okrem zabezpečenia technickej a rozvoja občianskej vybavenosti je obec tiež zapojená do Národného projektu Rozvojové tímy I. (ďalej NP RT I.), a to s účinnosťou od 1. novembra 2023. Cieľom projektu je zabezpečiť vzájomnú previazanosť tzv. mäkkých aktivít v oblasti vzdelávania, bývania, zamestnanosti a protirómskeho rasizmu s tzv. tvrdými aktivitami zameranými na nevyhnutné infraštrukturne opatrenia a investície potrebné na zlepšenie životnej úrovne celej obce (napr. výstavba a rekonštrukcia vodovodov, budovanie stokových sietí a čističky odpadových vôd - (ďalej ČOV) a.p.). K povinným členom Rozvojového tímu (ďalej RT), ktorí okrem kvalifikačných predpokladov musia splňať aj podmienku bezúhonnosti, patria: Rozvojový pracovník plánovania, Sociálny pracovník, Rozvojový pracovník pre pracovné poradenstvo, Rozvojový pracovník pre mládež, Rozvojový pracovník pre bývanie, Nenementorka a Nene.

Pri tvorbe RPO bol, okrem spolupráce RT a obce, klúčová účasť verejnosti, aby požiadavky zahrnuté v tomto dokumente čo najlepšie reflektovali potreby, názory a pripomienky všetkých obyvateľov obce. Preto sa uskutočnilo komunitné fórum a štyri stretnutia fokusovej skupiny, kde sa postupne diskutovali témy vzdelávania, zamestnanosti, bývania a protirómskeho rasizmu. Výsledkom týchto stretnutí bolo vypracovanie SWOT analýz pre každú oblasť, identifikujúc silné a slabé stránky, príležitosti a hrozby.

Po podrobnej analýze aktuálneho stavu boli stanovené hlavné ciele a priority pre obec v uvedených oblastiach a sformulovaná vízia obce Nálepkovo do roku 2030. V programovej časti dokumentu, ktorá logicky nadvázuje na strategickú časť, boli zostavené klúčové opatrenia a projekty, ktoré majú za cieľ zabezpečiť realizáciu rozvojových plánov obce. Realizačná časť plánu obsahuje inštitucionálne a organizačné zabezpečenie potrebné pre úspešné dosiahnutie stanovených cieľov RPO s detailným popisom činností jednotlivých zložiek samosprávy obce Nálepkovo. Dôležitou súčasťou RPO je aj finančný plán, ktorý obsahuje investície a výdavky potrebné na podporu a rozvoj vybraných oblastí. Je nevyhnutné zdôrazniť, že realizácia RPO bude priebežne monitorovaná a hodnotená počas celého obdobia jeho platnosti, aby sa zaistila efektivita jednotlivých opatení vedúcich k naplneniu stanovených cieľov.

Spracoval: Rozvojový tím obce Nálepkovo a Investičný referát obce Nálepkovo

1.1. Prezentácia obce

Obec Nálepkovo sa nachádza v okrese Gelnica, v Košickom kraji na východnom Slovensku. Je situovaná v krásnom prostredí Slovenského Rudohoria, blízko Národného parku Slovenský raj. Obec bola založená v 14. storočí a má bohatú banícku história. V minulosti sa obec nazývala Vondrišel. Taktiež mala poľský názov Wondrysel a maďarský názov Merény. Dnes je Nálepkovo mestom s bohatou historiou, kde sa stretávajú rôzne kultúry a kde sa nachádzajú historické pamiatky, ako napríklad rímskokatolícky kostol sv. Štefana a evanjelický kostol. V obci Nálepkovo sa nachádza niekoľko významných subjektov, ktoré prispievajú k jej rozvoju a kvalite života miestnych obyvateľov.

(Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nálepkovo 2023-2030)

1.2. Subjekty sídliace v obci

Verejné a samosprávne inštitúcie, ktoré pôsobia v obci Nálepkovo:

- Obecný úrad Nálepkovo - administratívne centrum obce
- Matričný úrad
- Stavebný úrad
- Štátna a obecná polícia – poriadkový a bezpečnostný orgán
- Základná škola s materskou školou v Nálepkove - predškolská výchova a starostlivosť a vzdelávacia inštitúcia pre deti od 1. do 9. ročníka
- SOŠ Prakovce – elokované pracovisko Strednej odbornej školy v Prakovciach
- Obecná knižnica - poskytujúca prístup k literatúre a vzdelávacím materiálom
- Slovenská pošta – poskytuje poštové služby

Zdravotnícke a sociálne služby poskytujú:

- Ambulancia všeobecného lekára – zabezpečuje zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov obce.
- Ambulancia pre deti a mládež – zabezpečuje zdravotnú starostlivosť pre deti a mládež v obci.
- NZZ stomatologická ambulancia MUDr. Adrián Daniel – stomatológ poskytujúci stomatologické služby v obci
- Lekáreň LEVES - poskytuje farmaceutické služby a predaj liekov
- ZZS RZP Nálepkovo – Záchranná služba Košice
- Domov Nálepkovo, n.o. Nezisková organizácia poskytujúca sociálne služby v zariadení pre seniorov - (kapacita 27 osôb) a v špecializovanom zariadení pobytovou formou (kapacita 40 osôb).

(Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nálepkovo 2023-2030)

1.3. Obyvateľstvo

Demografická štatistika poskytuje rozhodujúci podiel informácií o obyvateľoch obce ako celku, o jeho, stave, štruktúre, ako aj charakteristikách v konkrétnom časovom období. Celkový počet obyvateľov obce Nálepkovo podľa údajov z Referátu evidencie obyvateľstva je k 01.01.2024 celkom 3 815, z toho 1902 mužov a 1 913 žien. Z toho Rómov je 2 492 obyvateľov (1 224 mužov a 1 268 žien). Deti do 15 rokov tvoria 1 249 obyvateľov, z toho 628 chlapcov a 621 dievčat. Priemerný vek obyvateľov je 28,63 rokov, čo naznačuje mladú populáciu. Väčšina obyvateľov (2 037) patrí do produktívneho veku (15 – 64 rokov), čo predstavuje potenciál pre ekonomický rast.

Obec Nálepkovo možno charakterizovať približne vyrovnaným počtom mužov a žien s každoročne narastajúcimi hodnotami početného zastúpenia oboch pohlaví. Populačný vývoj v obci od roku 2012 je trvale vzostupný, každoročne s nárastom počtu obyvateľov (1,5-3% ročný nárast). Štatistické údaje o obyvateľoch obce preukazujú, že index starnutia obyvateľov obce je trvale nízky, hlavne vplyvom narastajúcej Marginalizovanej rómskej komunity (ďalej MRK) s vysokým podielom obyvateľov predprodukívneho veku a nižším vekom dožitia obyvateľov komunity pre chudobu a ich zlý životný štýl. Dôchodcov je v obci celkovo 347 obyvateľov, z toho 150 mužov a 197 žien. Rómov v dôchodkovom veku je 38 obyvateľov, z toho 17 mužov a 21 žien.

(Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nálepkovo 2023-2030)

Tabuľka 1 Demografické údaje obyvateľstva

Celkový počet obyvateľov obce	Počet Rómov	Podiel Rómov
SODB 2011	3120	1550
ARK 2013	3228	1679
ARK 2019	3562	2175
SODB 2021	3701	2316

Zdroj: Atlas Rómskych komunit, SODB

1.3.1. Demografický prehľad

Obec Nálepkovo prechádza dynamickým demografickým a hospodárskym vývojom. Významný podiel mladých obyvateľov a trvalý nárast počtu obyvateľov svedčia o pozitívnom vývoji a perspektívach obce do budúcnosti. Demografické údaje budú nadálej klíčové pre plánovanie ďalšieho rozvoja a zlepšovania kvality života v obci.

Vzdelanostná štruktúra - v oblasti vzdelania dominujú obyvatelia so základným vzdelaním (1 457), pričom stredoškolské vzdelanie má 929 obyvateľov a vysokoškolské vzdelanie má 147 obyvateľov. Zvýšenie úrovne vzdelania by mohlo prispieť k lepším pracovným príležitosťiam a ekonomickému rozvoju.

Ekonomická aktivita - ekonomicky aktívnych obyvateľov je 1 194, čo je dôležitý faktor pre rozvoj obce. Poskytovanie pracovných príležitostí a podpora podnikania sú klíčové pre udržanie a zvýšenie ekonomickej aktivity.

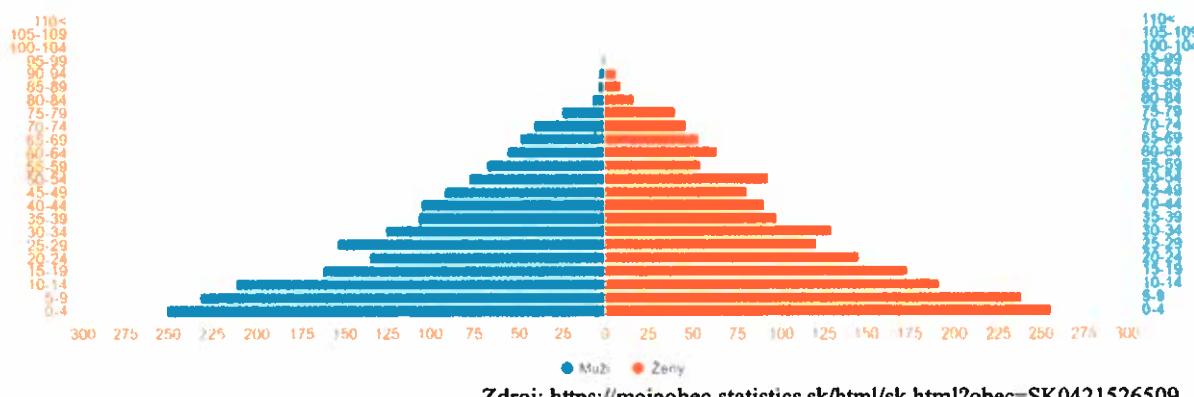
Náboženská štruktúra - najpočetnejším náboženským vyznaním je rímskokatolícka cirkev (2 400), nasledujú obyvatelia bez náboženského vyznania (940) a gréckokatolícka cirkev (83). Toto rozdelenie môže ovplyvňovať kultúrne a sociálne aktivity v obci.

Rodinný stav - väčšina obyvateľov je slobodná (2 509), čo môže mať vplyv na sociálne a bytové politiky obce. Ženatí a vydaté osoby predstavujú 834 obyvateľov, čo naznačuje stabilnú rodinnú základňu.

Prirodzený prírastok a migrácia obyvateľstva - najviac detí v Nálepkove (od roku 2012) sa narodilo v rokoch 2020 a 2021. Naopak, najnižšia pôrodnosť bola zaznamenaná v rokoch 2012 a 2013. Najväčší prirodzený prírastok obyvateľstva dosiahla obec v rokoch 2017, 2020 a 2021. Celkový prírastok obyvateľstva bol najnižší v roku 2018. Najvyšší celkový prírastok dosiahla obec v rokoch 2015 a 2020. Mesačne prichádza na svet 8 – 10 rómskych detí, nerómske do 10 detí ročne.

Vekovú štruktúru obyvateľstva predstavuje nasledujúci graf č. 1.

Graf 1 Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12.2023 (osoby podľa vekových skupín)

2. Zapojenie verejnosti do prípravy RPO prostredníctvom komunitných fór a fokusových skupín

RPO vzniká v rámci NP RT I. z iniciatívy Úradu vlády Slovenskej republiky/Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity (ďalej ÚV SR/ÚSVRK). RPO vychádza z analýzy silných a slabých stránok obce, identifikovaných problémov, príležitosti a stanovenia priorit.

Zapojenie verejnosti do prípravy Rozvojového plánu obce (RPO) Nálepkovo je klíčové pre vytvorenie efektívneho a inkluzívneho dokumentu, ktorý reflekтуje skutočné potreby a zámery obyvateľov. Tento proces bol realizovaný prostredníctvom komunitného fóra a

fokusových skupín, ktoré umožnili široké spektrum obyvateľov priamo sa podieľať na identifikácii hlavných bariér a návrhov na ich odstránenie. Fokusové skupiny boli nosnou časťou spracovávania RPO. Ich hlavným cieľom bolo hlbšie preskúmať konkrétné témy a identifikovať konkrétné potreby a riešenia pre rozvoj obce. Diskusie vo fokusových skupinách sa zameriavali na identifikáciu hlavných bariér a problémov, ktoré brzdia rozvoj obce, a na návrhy konkrétnych opatrení na ich odstránenie. Fokusové skupiny pozostávali z rôznorodého tímu odborníkov a zástupcov rôznych komunitných a sociálnych skupín:

- Mgr. Jozef Mako, MS.c. Rozvojový pracovník plánovania
- Ondrej Klekner - Starosta obce
- Jarmila Pocklanová – Zástupca starostu obce
- PhDr. Irina Frajštáková – koordinátorka projektu NP RT I.
- Estera Horváthová – Nenementorka
- Dávid Dunka - Rozvojový pracovník pre bývanie (RP pre bývanie)
- Ing. Natália Hozová - Rozvojový pracovník pre zamestnanosť (RP pre zamestnanosť)
- Ján Horváth - Člen Miestnej občianskej a preventívnej služby (MOaPS) a MRK
- Dušan Slivka - Zástupca Jednoty dôchodcov Slovenska
- Ing. Jana Kiššáková - Investičný referát obce Nálepkovo
- Ing. Branislav Kellner - Riaditeľ Lesov obce Nálepkovo, s.r.o.
- Ing. Štefan Geletka - Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (BOZP)
- Terézia Čarnická - Rozvojový pracovník pre mládež (RT pre mládež)
- Mgr. Ingrid Majorová - Riaditeľka Základnej školy s materskou školou (ZŠ s MŠ)
- Mgr. Milan Grečko – náčelník Obecnej polície
- Vladimír Labuda - Zástupca náčelníka Obecnej polície

Taktiež sa aj uskutočnilo prvé komunitné fórum dňa 12.3.2024. Výzva k účasti na komunitnom fóre bola zverejnená v rozhlase oznamovacími a komunikačnými prostriedkami s tým, že sa mohol zúčastniť ktokoľvek, komu záleží na rozvoji obce a chce sa na tom podieľať. Komunitné fórum predstavovalo otvorené stretnutie, kde mali občania možnosť vyjadriť svoje názory, pripomienky a návrhy týkajúce sa rozvoja obce. Toto stretnutie poskytlo platformu pre transparentnú a inkluzívnu diskusiu. Zúčastnili sa ich rôzne vekové a sociálne skupiny, vrátane seniorov, mladých rodín, podnikateľov a predstaviteľov marginalizovaných rómskych komunit. Medzi prítomnými boli občania, starosta obce Ondrej Klekner, zástupkyňa starostu Jarmila Pocklanová, za Investičný referát obce Ing. Janka Kiššáková, mediátor NP RT I. PhDr. Tomáš Ščuka, regionálna koordinátorka PhDr. Irina Frajštáková a všetci členovia Rozvojového tímu.

Výstupy z diskusií:

Členovia fokusových skupín diskutovali o rôznych aspektoch rozvoja obce, vrátane vzdelávania, bývania, zamestnanosti, protirómskeho rasizmu infraštruktúry a sociálnych služieb. Každý člen prispel svojimi odbornými znalosťami a skúsenosťami, čo umožnilo vytvoriť komplexný a realistický plán rozvoja. Zapojenie verejnosti do prípravy RPO prostredníctvom komunitného fóra a fokusových skupín zabezpečilo, že výsledný

dokument reflektuje skutočné potreby a zámery obyvateľov obce Nálepkovo. Zber dát a mapovanie terénu vo všetkých lokalitách obce sa uskutočnil za pomoci Rozvojových pracovníkov pre bývanie v spolupráci s ostatnými členmi RT. Z daných diskusií vyplynuli nasledovné závery v jednotlivých oblastiach:

- **Oblast' vzdelania a protirómskeho rasizmu – 18.3.2024**

Neukončenie vzdelania: Vysoký počet žiakov, ktorí nedokončia strednú odbornú školu, čo vedie k nízkej kvalifikácii a obmedzeným možnostiam zamestnania.

Nedostatočný prístup k vzdelaniu: Obmedzený prístup k vzdelávaniu, najmä pre deti z marginalizovaných komunit.

Motivácia a podpora: Nedostatočná motivácia k vzdelávaniu a chýbajúca podpora zo strany rodín a komunity.

- **Oblast' zamestnania a protirómskeho rasizmu – 3.4.2024**

Neukončenie stredného odborného vzdelania (SOŠ): Vysoká miera nedokončenia stredných škôl medzi mladými ľuďmi pre tehotenstvo študentiek a zakladanie si rodín v ich skoršom veku, čo obmedzuje ich možnosti uplatnenia na trhu práce.

Nezamestnanosť: Vysoká miera nezamestnanosti, najmä medzi mladými ľuďmi a marginalizovanými komunitami, čo vedie k chudobe a sociálnej vylúčenosti.

Nedostatočné pracovné príležitosti: Nedostatok pracovných miest v obci a okolí, čo núti obyvateľov migrovať za prácou do iných miest alebo krajín.

Nedostatok zručností: Chýbajúce odborné zručnosti a kvalifikácie potrebné pre súčasný trh práce.

- **Oblast' bývania a protirómskeho rasizmu – 10.4.2024**

Veľkopočetné rodiny: Nedostatok vhodného bývania pre rodiny s viacerými deťmi, čo vedie k preplnenosti a nevyhovujúcim životným podmienkam.

Nedostatok vhodných podmienok: Chýbajúce základné zariadenia a infraštruktúra pre starostlivosť o rodinu, ako sú kúpeľne, kuchyne a hygienické zariadenia.

Neštandardné obydlia: Mnoho rodín žije v provizórnych a nevyhovujúcich obydliah, ktoré nespĺňajú základné hygienické a bezpečnostné štandardy.

Chudoba a nedostatočné financie: Nedostatok finančných prostriedkov na opravy a

Národný projekt Rozvojové tímy I, kód ITMS: 401406DNCS

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) v rámci Programu Slovensko 2021-2027

<https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/sk>

údržbu domov, čo viedie k zhoršeniu životných podmienok.

- **Protirómsky rasizmus – 17.4.2024**

Diskriminácia: Rómske komunity čelia diskriminácii v oblasti vzdelávania, zamestnania a bývania.

Sociálne vylúčenie: Vysoká miera sociálneho vylúčenia a segregácie rómskych komunít.

Predsudky a stereotypy: Pretrvávajúce predsudky a negatívne stereotypy voči Rómom, ktoré obmedzujú ich integráciu do spoločnosti.

Nedostatočná podpora: Chýbajúce programy a opatrenia na boj proti diskriminácii a podporu sociálnej integrácie rómskych komunít.

Z vyššie uvedených výstupov sa dá konštatovať, že pri dôkladnej analýze potrieb, nedostatkov, sociálno-patologických javov daného prostredia sa zvyšujú šance na úspešnú implementáciu navrhovaných opatrení, čo prispeje k udržateľnému rozvoju a zlepšeniu kvality života v obci.

3. Analytická časť

Analytická časť je výsledkom analýzy dostupných strategických dokumentov, mapovania v obci, štúdii a analýzy štatistických údajov, ktoré zhromaždili členovia Rozvojového tímu. Úlohou je zhrnúť všetky údaje, ktoré charakterizujú územie obce Nálepkovo po ekonomickej, geografickej, sociálnej, demografickej, kultúrnej a vzdelanostnej stránke. Analýza potrieb a identifikácia hlavných problémov bola vykonaná metódou pološtruktúrovaného rozhovoru a pozorovaním v nasledovných hlavných témach: vzdelávanie, zamestnanosť, bývanie prierezovo s téμou protirómskeho rasizmu.

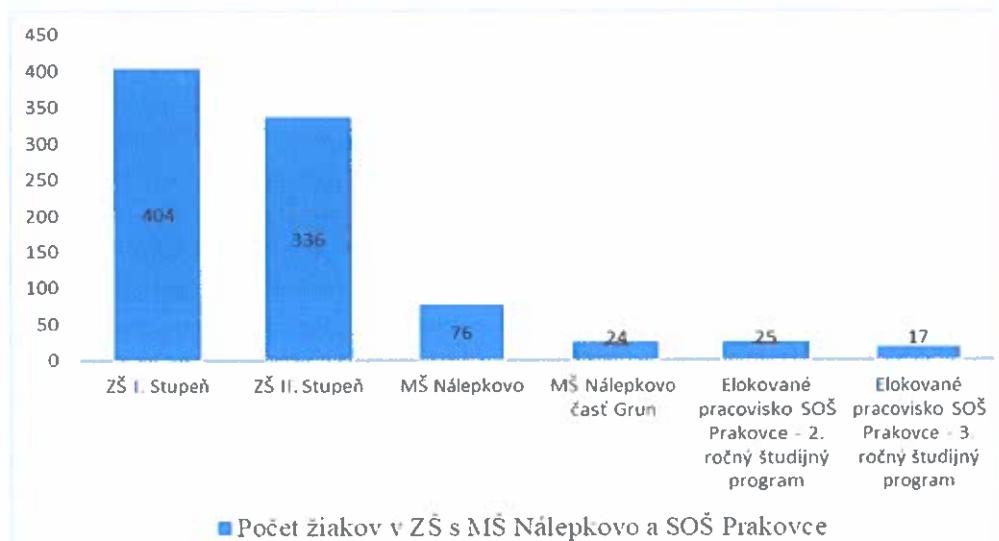
3.1. Vzdelávanie a protirómsky rasizmus

Vzdelávanie je najdôležitejším aspektom v situácii, v ktorej sa rómski obyvatelia nachádzajú. Nízka úroveň vzdelanosti rómskych obyvateľov v obci Nálepkovo sťaže ich budúcnosť. Vzdelanostná úroveň Rómov v porovnaní s Nerómami je výrazne nižšia. Vzdelanie úzko súvisí s ďalšími problémami, s ktorými sa obyvatelia stretávajú v oblastiach zamestnanosti a bývania.

V obci Nálepkovo je Základná škola s materskou školou na ulici Školská 684/10, ktorej je zriaďovateľom obec Nálepkovo, tá má jedno detašované pracovisko materskej školy priamo v rómskej osade Grün, ktoré je vzdialené od centra obce cca 1.5 km. Stredná odborná škola techniky a služieb Prakovce má detašované pracovisko na ulici Hlavná 561

v centre obce Nálepkovo.

Graf 2 Počet žiakov v ZŠ a MŠ Nálepkovo a SOŠ Prakovce

Zdroj: vlastné spracovanie r. 2024

3.1.1. Hlavné problémy v oblasti vzdelávanie

1. Dvojzmenná prevádzka

Vytvorenie podmienok na poskytovanie kvalitného vzdelávania je základnou podmienkou nástupu destigmatizácie rómskych detí v rámci spoločnosti. Často krát sa práve tieto deti v škole stretnú po prvý krát s pravidlami spoločenského a kolektívneho správania v spoločnosti. Už len samotné fungovanie školského klubu je v rámci dvojzmennej prevádzky nemožné a teda nie je umožnený prístup k rozvíjaniu tvorivosti, fantázie, budovaniu vzťahov pri kontaktoch s deťmi z rôzneho sociálneho prostredia, potláča sa nadobudnutie návyku učiť sa a nadobudnúť systematicosť v príprave na vyučovanie. Nie je takto priestor na kreativitu, učenie sa spoločenským hrám, nacičcovanie rôznych programov k sviatkom alebo školským oslavám. Deti tak prichádzajú do školy iba na vyučovací proces a voľnočasové aktivity sa úplne eliminujú, čo vedie k nechuti týchto detí zúčastňovať sa vyučovania vôbec. Škola čeli akútnemu problému s rozširovaním tried, pretože 150 detí je nad kapacitu a triedy sa umelo rozširujú. Obec sa zapojila do Plánu obnovy a dala vypracovať relevantnú štúdiu s rozpočtom 3 milióny eur na novú prístavbu školy. Bola podaná žiadosť na vypracovanie projektovej dokumentácie a tiež bolo pripravené verejné obstarávanie na projektanta. Projektová dokumentácia bola vysúťažená vo výške 82 200, - eur. Bohužiaľ, pokus o získanie finančných prostriedkov stroskotal kvôli prieťahom v kontrolách a neúčinnosti zmluvy o poskytnutí príspevku na projektovú dokumentáciu, a projektový zámer sa zatial nepodarilo realizovať.

Národný projekt Rozvojové tímy I, kód ITMS: 401406DNCS

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) v rámci Programu Slovensko 2021-2027
<https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/sk>

Tabuľka 2 Výpočet potrebných kapacít pre žiakov do roku 2030

Rok narodenia	Počet narodených detí	Počet terajších a budúci deviatakov, ktorí ukončia dochádzku v danom šk. roku	Zvýšený stav počtu žiakov – rozdiel medzi žiakmi, ktorí odchádzajú a ktorých bude potrebné umiestniť ďalšie	Šk. rok
2016	99	50	49	2023/2024
2017	109	73	36	2024/2025
2018	98	59	39	2025/2026
2019	96	77	19	2026/2027
2020	109	103	6	2027/2028
2021	112	72	40	2028/2029
2022	99	80	19	2029/2030
SPOLU:	722	514	208	

Zdroj: vlastné spracovanie, r. 2024

Demografický vývoj predikuje, že v šk. roku 2029/2030 bude potrebné umiestniť cca o 208 žiakov viac ako je momentálny stav, čo zodpovedá navrhovanej relevantnej štúdii, ktorú obec dala vypracovať pre účely prípravy Projektovej dokumentácie pre výstavbu. Relevantná štúdia pre nový pavilón navrhuje zvýšiť kapacitu o 200 žiakov. Momentálne navštevuje ZŠ v Nálepkove 749 detí, z tohto počtu sú iba 4 deti nerómske, pričom 96 detí navštevuje ZŠ v blízkom okolí najčastejšie v Spišskej Novej Vsi a z tohto počtu sú 3 deti rómske.

2. Záškoláctvo - Tento problém nadväzuje na predchádzajúci identifikovaný problém, ktorý prispieva k záškoláctvu detí, ktoré musia školu navštevovať v poobedňajších hodinách. Skutočný počet detí – záškolákov sa pohybuje okolo 172 zo 749 detí. Dôvodom záškoláctva je aj ekonomická situácia rodičov, v ktorej sa nachádzajú. Obyvatelia uviedli problém s oblečením, obuvou, zakúpením desiaty pre dieťa, taktiež vzdialenosť obydlia k centru Nálepkova, v ktorom sa škola nachádza.

3. Chorobnosť detí - Zvýšená chorobnosť rómskej populácie sa týka tak infekčných ochorení, ako aj neinfekčných ochorení, ktoré sú spojené častokrát s nízkou úrovňou osobnej i komunitnej hygieny, nízkym štandardom bývania, znečisteným a zdevastovaným životným prostredím, nezdravými stravovacími návykmi a výživou, zvyšujúcimi sa mierou užívania alkoholu a fajčenia aj počas gravidity, rozrastajúcim sa závislostou od drog a s tým spojeným zvýšeným rizikom infekcií.

4. Neplánované rodičovstvo - Neplánované rodičovstvo mládeže a to už počas plnenia povinnej školskej dochádzky, prípadne o rok - dva neskôr. Tento problém je vo väčšine prípadov zásadný pri ďalšom rozhodovaní v oblasti vzdelávania a nadväzuje ďalej na oblasti zamestnanosti a bývania. Rodičovské práva často prechádzajú z maloletých matiek (maloletých rodičov) na ich matky, svokry.

5. Šikana - V súvislosti so vzdelaním úzko súvisí aj vyskytujúca sa šikana, ktorá vychádza priamo z rodiny, následne sa prejavuje aj v škole a medzi deťmi navzájom. Rodiny sa sami medzi sebou kastujú. Pre možnú vyskytujúcu sa šikanu sa mládež obáva

výcestovaniu za vzdelaním do okolitých miest, ktoré ponúkajú atraktívnejšie učebné odbory ako Stredná odborná škola techniky a služieb v Prakovciach, či stredné odborné školy v Spišskej Novej Vsi.

6. Používanie toxických látok - Rómovia uprednostňujú dostupnejšiu formu užívania drog, a to inhaláciu prchavých látok, najčastejšie toluénu. Tento problém sa u mladých ľudí a ich rodičov v našej obci vyskytuje v oblasti Hlavnej ulice, v časti nazývanej Mašina.

7. Nevhodné trávenie voľného času - Rómske deti trávia svoj voľný čas individuálne a neorganizované, najčastejšie v prostredí rómskej komunity, v spoločnosti kamarátov, súrodencov a rodičov. Rómska komunita, najmä rodinné prostredie, má odlišné prežívanie voľného času detí v porovnaní s prostredím detí nerómskeho obyvateľstva. Deti sú spontánne vedené k samostatnosti postarať sa o seba za každých okolností. Nastávajú aj situácie ako vandalizmus, kriminalita, prejavy neslušného správania.

3.1.2. Identifikované potreby a návrhy riešení v oblasti vzdelávania

1. Dobudovanie miestnych komunikácií - Dobudovanie adekvátnych miestnych komunikácií prispeje k lepšej infraštakture a tak sa deti z osád budú môcť dostať do školy čisté zároveň rýchlejšie, keďže môžu využiť bicykle, či iné dopravné prostriedky. Zároveň je v úvahách obce zabezpečiť dopravu detí z osady do školy a späť autobusom.

2. Odstránenie dvojsmennej prevádzky v ZŠ a MŠ - Odstránenie dvojsmennej prevádzky pomôže rozbehnúť krúžkovú činnosť, kde prostredníctvom rôznych aktivít – tanecné, športové, či umelecké môžu aj deti zo znevýhodneného prostredia prezentovať a poukázať na svoje schopnosti. Realizácia zaujímavých voľnočasových aktivít - zapojenie mladých do aktivít hliadky mladých RT a dobrovoľného hasičského zboru vytvorenie chlapčenského klubu, dievčenského klubu, poskytovanie pomoci pri príprave na vyučovanie prispeje k otvorennejším vzťahom a pevnej komunité.

3. Atraktívnosť vyučovacieho procesu - Zmena legislatívy a zatraktívnenie vzdelávacích štandardov so zreteľom na jednotlivé ročníky v dôsledku zmeny životného štýlu detí a mládeže. Dostupnosť vzdelávacích služieb v rámci regiónu a jej prispôsobenie špecifickým potrebám cieľovej skupiny. Flexibilná reakcia na počet vzdelávaných žiakov.

4. Sexuálna výchova - Edukácia o sexuálnom zdraví a následkoch skorého otehotnenia, rovnako apelovanie na zodpovednosť voči novému životu. Osveta v oblasti sexuálnej výchovy a odtabuizovanie tejto témy u mladých ľudí v podobe povinného predmetu v školách.

5. Prevencia proti užívaniu legálnych a nelegálnych drog - Zvyšovanie povedomia o nebezpečných dôsledkoch užívania týchto drog. Vysoká priorita odporúčaní na opatrenia škôl a školských zariadení pre zvýšenie bezpečnosti a pre prevenciu týchto nežiaducich javov. Vedenie detí už v predškolskom zariadení k podpore zdravého životného štýlu, ochrany telesného a duševného zdravia a odstránenie zdraviu škodlivých vplyvov a prevenciu rizikového správania za plnej podpory rodičov.

3.1.3. SWOT analýza pre tému vzdelávanie a protirómsky rasizmus

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Iniciatívna obce a RT k priaznivej zmene celej sídelnej komunity - Materiálno-technické vybavenie školy na vysokej úrovni - Realizácia atraktívnych aktivít RT - Budovanie prirodzenej autority členov RT - Oblúbenosť členov RT u detí - Priestory pre aktivity/činnosti komunitného centra - Vybudovaná sieť zdravotníckej infraštruktúry (všeobecných lekárskych ambulancií a stomatológov, lekárne a stanica Záchrannej zdravotnej služby) - Existencia funkčnej obecnej knižnice - Vybudovaná infraštruktúra voľnočasových športových aktivít (multifunkčné ihrisko, tréningové futbalové plochy, tenisový kurt, DHZ) - Vybudovaná školská sieť ZŠ s MŠ, detašované pracovisko SOŠ Prakovce, 	<ul style="list-style-type: none"> - Čiastočná neznalosť slovenského jazyka detí a mládeže - Slabá motivácia učiteľov - Nedostatočná prepojenosť vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce - Nedostatok financií na rozširovanie kapacít budovy ZŠ s MŠ - Segregácia spoločenských vrstiev Rómov a komunity medzi sebou - Nedostatok priestorov na voľnočasové aktivity - Nedostatočná ponuka kultúrnych a športových podujatí, - Vysoký nárast počtu obyvateľov v kategórii MRK s nízkym vzdelaním, bez pracovných návykov a s ťažkým uplatnením na trhu práce - Absencia organizovanej prázdninovej starostlivosti o deti – denné tábory, tvorivé dielne – nedostatok financií rodičov na aktivity - Vysoká zaťaženosť ľudí, ktorí pracujú s rómskou komunitou (zvýšené riziko vzniku rasistického postoja)
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Záujem detí a mládeže o aktivity RT - Spolupráca s členmi n. o. pôsobiacich na území obce - Investovanie do klubu pre deti a mládež - Zmena školskej legislatívy v súvislosti s povinnou školskou dochádzkou - Využitie Európskych investičných fondov na financovanie rozvojových aktivít obce v sociálnej oblasti - Rozšírenie možnosti aktívneho kultúrneho a športového využitia voľného času pre všetky vekové kategórie občanov - Dokončenie rekonštrukcie objektu Turistickej ubytovne – v súvislosti s organizáciou denných táborov v prázdninovom období 	<ul style="list-style-type: none"> - Zlá finančná situácia pri participácii rodičov na aktivitách – náklady na krúžky - Vyhorenie učiteľov, pracovníkov zaoberajúcich sa touto cieľovou skupinou - Nedostatok financií pre rozvojové aktivity - Neschválenie investícii pripadne ich nepostačujúca výška - Odliv mladých ľudí za čiernomu prácou pred ukončením povinnej školskej dochádzky - Zakladanie rodín v skorom veku - Nezáujem Rómskych obyvateľov o dokončenie si vyšieho stredného odborného vzdelania - Nedostatočné materiálne zabezpečenie a nedostatočná podpora talentovanej mládeže z obce v jednotlivých druholoch športov - Nedostatočná podpora talentov v oblasti umenia. - Ukončenie NP RT I.

3.2. Zamestnanosť a protirómsky rasizmus

Táto analýza poskytuje prehľad o problémoch a potrebách zamestnanosti a nezamestnanosti Rómskych obyvateľov v obci Nálepkovo, keďže práve táto komunita má najväčšie problémy v oblasti zamestnateľnosti. Vysoká nezamestnanosť prevažne rómskych obyvateľov negatívne ovplyvňuje životnú úroveň, čo sa prejavuje mnohými sociálno-ekonomickými problémami. Medzi negatívne dôsledky nezamestnanosti patrí chudoba, zadlženosť, zhoršenie zdravotného stavu, psychického zdravia, vylúčenie zo spoločnosti, zvýšenie kriminality, rozvodovosti a sociálno-patologických javoch. Údaje boli získavané na základe pološtrukturovaného rozhovoru s obyvateľmi miestnych osád – Zahájnická cesta, Grün, Zimná ulica, Hlavná ulica, I. Hámor, mapovaním terénu a pozorovaním. Získané údaje a analýzy umožňujú lepšie pochopiť súčasný stav a navrhnuť efektívne opatrenia na zlepšenie zamestnanosti a životných podmienok v obci.

Zo socioekonomickej analýzy v oblasti zamestnanosť, porovnávaním Rómov / Nerómov vyplynuli nasledovné skutočnosti:

Na území obce sa nachádzajú prevažne malé podniky, živnostníci, neziskové organizácie a miestna samospráva. Celkovo je zamestnaných v podnikateľskej a nepodnikateľskej sfere na území obce približne 340 ľudí (zdroj: PHRASR obce Nálepkovo)

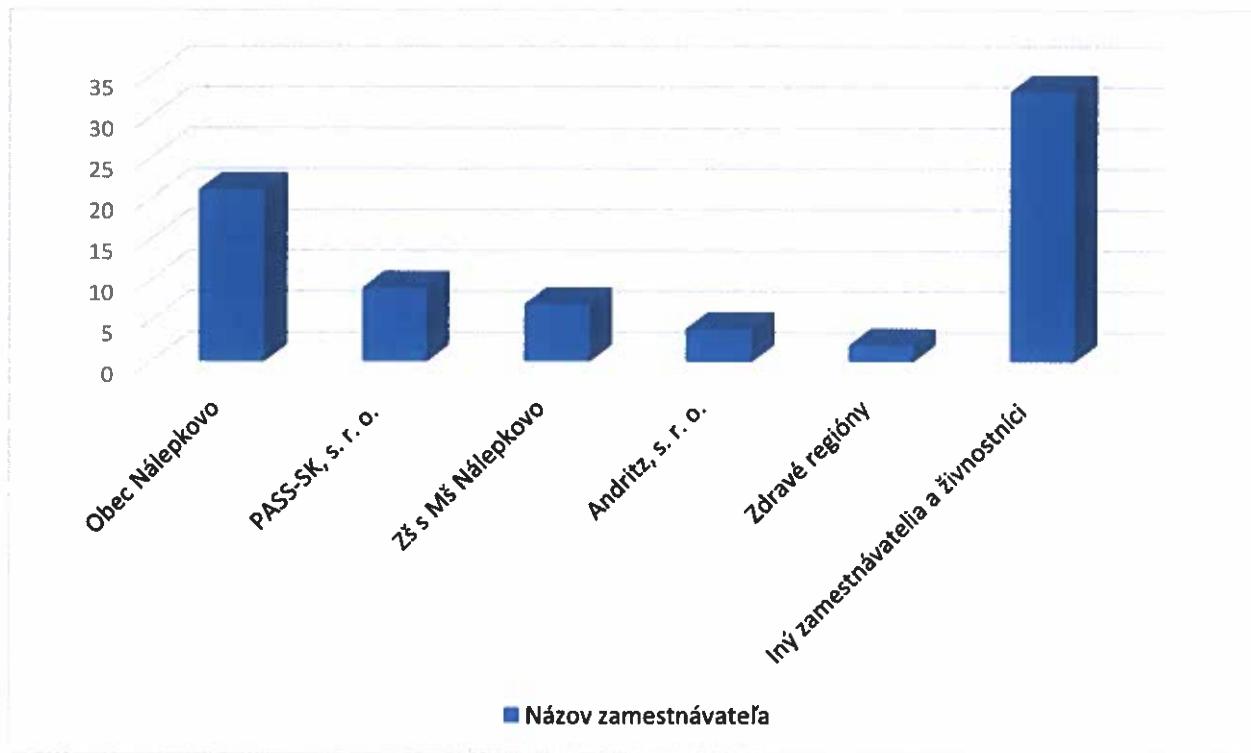
Tabuľka 3 Významní zamestnávatelia na území obce

Názov	Sídlo	Zameranie	Počet zamestnancov
Základná škola s materskou školou	Hlavná 684/10	Výchovno-vzdelávací proces	87
Obecný úrad Nálepkovo	Stredný riadok 384/1	Všeobecná verejná správa	70
Domov Nálepkovo, n. o.	Letná 352/8	Starostlivosť o staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím	42
Agrofarma, s. r. o.	Pod školou 452	Výroba a predaj polnohospodárskych produktov	24
Obvodné oddelenie Policajného zboru Nálepkovo	Hlavná 500	Zabezpečovanie ochrany života, zdravia, verejného poriadku a majetku	21
Lesy obce Nálepkovo, s. r. o.	Cintorínska 591/4	Starostlivosť o les	11

Zdroj: PHRSR obce Nálepkovo

Vzhľadom na počet obyvateľov a nedostatok pracovných príležitostí v obci a jeho blízkom okolí, je väčšina obyvateľov obce nútená vycestovať za prácou do väčších miest a zahraničia. Rómovia v porovnaní s Nerómami a integrovanými Rómami majú problém v mobilizácii za prácou aj kvôli strachu zo zlej orientácie v mestách a prípadnej šikany zo strany ostatných ľudí. Práve preto sa Rómovia snažia zamestnať najmä v obci. Na Grafе č. 3 je znázornená štruktúra zamestnávateľov Rómskych občanov.

Graf 3 Zamestnávateelia rómskych obyvateľov v okolí obce Nálepkovo

Zdroj: vlastné spracovanie r. 2024

Podľa mapovania terénu v oblasti zamestnanosti pracuje legálne 76 Rómskych obyvateľov. Množstvo nezamestnaných občanov - zväčša mužov pracujú príležitosne nelegálne na stavbách ako robotníci a ako pomocní pracovníci v lese (cca 140 obyvateľov osád). Nelegálnu prácu nachádzajú najmä v Českej republike, Rakúsku a Nemecku. Rómkovia vychovávajú svoje deti v domácnosti a po skončení rodičovského príspevku vykonávajú aktivačné práce.

Miera nezamestnanosti v obci predstavuje 8,6% (zdroj: Inštitút zamestnanosti). V evidencii na ÚPSVaR je 178 obyvateľov (zdroj: ÚPSVaR), ktorí sa uchádzajú o zamestnanie. V evidencii prevláda počet Nerómskych obyvateľov a integrovaných obyvateľov MRK. Počet evidovaných uchádzačov rastie aj vďaka motivácie občanov Rozvojového pracovníka pre pracovné poradenstvo. Značné množstvo obyvateľov sa však evidovať na ÚPSVaR nemusí, kvôli hmotnej nûdzi, kedy štát vypláca obyvateľom dávkou v hmotnej nûdzi a hradí za nich zdravotné poistenie. Štruktúra zamestnatel'nosti obyvateľov osád je znázornená v tabuľke č. 4.

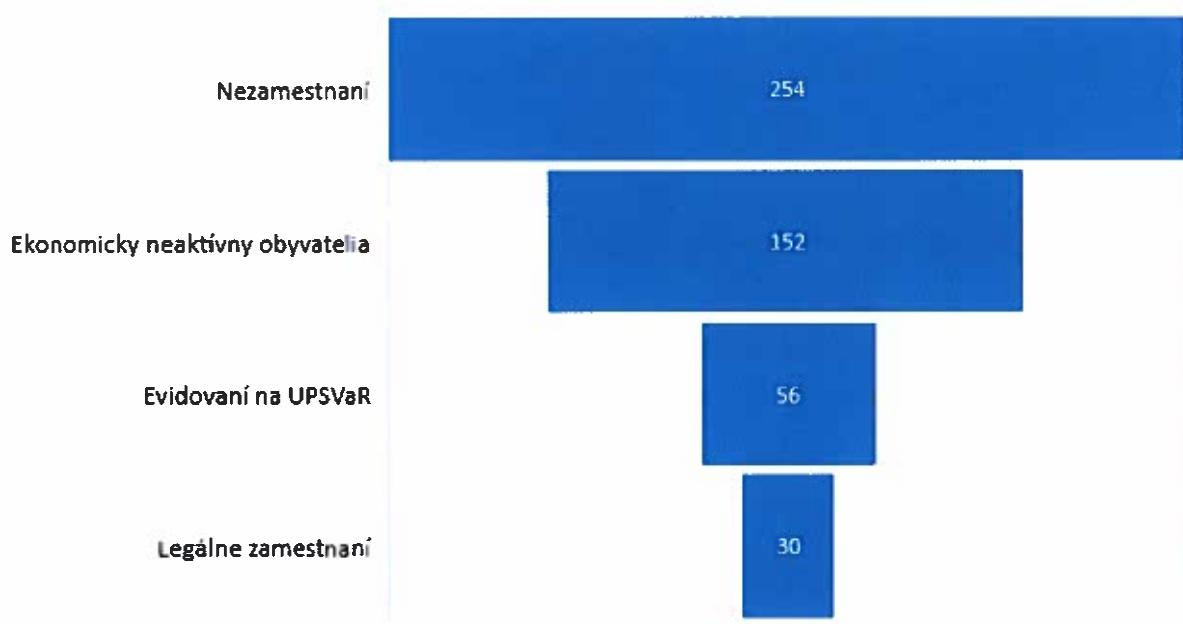

Tabuľka 4 Štruktúra zamestnateľnosti obyvateľov MRK v osadách

Oblast'	Zistené skutočnosti				
	Dospelí obyvatelia	Nezamestnaní	Evidovaní na ÚPSVaR	Poberatelia dávky v hmotnej núdzi	Ekonomicky neaktívny obyvateľia
Zahájnická cesta	117	57	7	11	43
Grun	162	104	28	40	56
Zimná ulica	45	28	1	9	15
Hlavná 543,544,545	56	28	3	13	19
I. Hámor	56	37	17	12	19
SPOLU	436	254	56	85	152

Zdroj: vlastné spracovanie r. 2024

Vo vyššie uvedenej tabuľke sú znázornené zistené skutočnosti na základe mapovania terénu v jednotlivých osadách. Z toho vyplýva, že viac ako polovica dospelých osôb nemá prácu. Nízka miera evidovania sa na ÚPSVaR súvisí aj s poberaním dávky v hmotnej núdzi a zvyšok obyvateľov tvoria zväčša matky na rodičovskom príspevku, opatrovateľia členov rodiny, dôchodcovia – teda ekonomicky neaktívny obyvateľia. V grafe č. 2 je prehľadne znázornená zhrňujúca štruktúra ekonomickej aktivity v osadách Zahájnická cesta, Grün, Zimná ulica, Hlavná ulica a I. Hámor.

Zdroj: vlastné spracovanie r. 2024

3.2.1. Hlavné problémy v oblasti zamestnanosti

Informácie definované nižšie podčiarkujú dôležitosť komplexného prístupu k riešeniu nezamestnanosti, ktorý by zahŕňal nielen ekonomicke, ale aj sociálne a vzdelávacie aspekty. Rozvojový tím v obci aktívne pracuje na riešení problémov spojených s nezamestnanosťou a sociálnou integráciou rómskych obyvateľov.

- 1. Nízka vzdelanosť a kvalifikácia obyvateľov obce -** Nezamestnaní občania bez vzdelania alebo so základným vzdelaním, ktorí si ľažie hľadajú uplatnenie na trhu práce, sú prevažne z prostredia MRK, bez pracovných návykov a pracovnej disciplíny. Následkom toho sú ľažko uplatnitelní na trhu práce. V obci je vysoký podiel uchádzačov o zamestnanie z oblasti pomocných a nekvalifikovaných pracovníkov.
- 2. Nedostatok pracovných príležitostí v obci a jej okolí -** Pre obyvateľov obce je nedostatok miestnych pracovných ponúk významnou prekážkou. Kvôli nízkemu počtu pracovných miest a nedostatku vhodných príležitostí sú obyvatelia často odkázani na sociálne dávky a nelegálnu prácu.
- 3. Finančná nevýhodnosť -** Sociálne dávky a nelegálna práca sú často finančne výhodnejšie než nízke mesačné mzdy. Vysoké náklady na dopravu a zlá infraštruktúra demotivuje občanov pracovať.
- 4. Sezónne práce a nelegálna práca -** Väčšina rómskych obyvateľov vykonáva sezónne práce v lese, na stavbách a zbieraní lesných plodov, prevažne v letných mesiacoch bez pracovných zmlúv.
- 5. Dlh a exekúcie -** Mnoho Rómov má dlhy a exekúcie, ktoré ich demotivujú od hľadania si stabilného zamestnania. Často nevedia o povinnosti evidencie na úrade práce (ÚPSVaR) a majú nízku finančnú gramotnosť.
- 6. Úžerníctvo –** Ďalším prejavom chudoby je výskyt úžerníctva, ktorý spočíva v zneužívaní ľažkých životných situácií.
- 7. Predsudky a diskriminácia -** Rasová diskriminácia a predsudky voči Rómskym obyvateľom znižujú ich šance na získanie trvalého pracovného pomeru.
- 8. Nezamestnanosť -** Vysoká nezamestnanosť v obci má negatívny dopad na životnú úroveň obyvateľstva. Medzi negatívne dôsledky nezamestnanosti patrí chudoba, zadlženosť, zhoršenie zdravotného stavu, psychického zdravia, vylúčenie zo spoločnosti, zvýšenie kriminality, rozvodovosti a sociálno-patologických javov.
- 9. Diskriminácia na trhu práce -** Rómski obyvatelia čelia mnohým bariérám a diskriminácii, ako sú nízka kvalifikácia, predsudky, jazyková bariéra, nedostatok informácií a podpora. Sú často závislí od sociálnych dávok, čo im neumožňuje dosiahnuť

finančnú nezávislosť a dôstojnosť. Boj proti diskriminácii a predsudkom, ktoré bránia Rómskym uchádzačom o zamestnanie v prístupe k pracovným príležitosťam.

3.2.2. Identifikované potreby a návrhy riešení v oblasti zamestnanosti a protirómskeho rasizmu

1. Zvýšenie miery vzdelanosti - Upravenie legislatívy, ktorá podporí vzdelávanie a kvalifikáciu obyvateľov, predĺženie povinnej školskej dochádzky.

2. Zvýšenie kvalifikácie - Aktívne opatrenia na trhu práce: implementácia nástrojov na zvýšenie kvalifikácie prostredníctvom ÚPSVaR, tvorivých dielní a ďalších vzdelávacích programov.

3. Pritiahnutie výrobného podniku - Navrhované odvetvia: drevospracujúci alebo odpadový priemysel – recyklácia plastov, textilu. Otvorenie nového obchodného reťazca, ktorý by mohol vytvoriť nové pracovné miesta.

4. Prekonanie bariéry mobilizácie za prácou a zlepšenie dopravnej infraštruktúry - Dostupnosť pracovných miest mimo obce Nálepkovo v súvislosti so spoluprácou s firmami a zamestnávateľmi, ktorí by boli ochotní zabezpečiť dopravu pre zamestnancov priamo do firmy a späť.

5. Riešenie problematiky úžerníctva - Zabezpečenie legislatívnych a komunitných opatrení na ochranu obyvateľov pred úžerníkmi.

6. Prítomnosť pracovného poradcu v obci - Pracovný poradca bude obyvateľom poskytovať individuálne poradenstvo a pomoc pri hľadaní zamestnania vrátane pomoci s písaním životopisov a prípravou na pohovory. Implementácia programov na zvýšenie zamestnanosti, vrátane tréningových programov pre nezamestnaných, pomoc pri vypracovaní podnikateľského plánu. Rozvojový pracovník pre pracovné poradenstvo je ideálnym partnerom pre tieto aktivity. Niektoré z opatrení, ktoré implementuje sú:

- vzdelávanie a rozvoj vedomostí, motivácia k vzdelávaniu prostredníctvom rozhovorov a kurzov,
- prezentácia úspešných príbehov rómskych pracovníkov a ich prínosu v pracovnom prostredí,
- poradenstvo a asistencia pri hľadaní a získavaní zamestnania, spolupráca so zamestnávateľmi.

7. Využívanie miestnych zamestnávateľov na získanie potrebnej praxe – zapojiť existujúcich zamestnávateľov v obci do systému duálneho vzdelávania a vytvárať tak pracovné miesta podľa potrieb pracovného trhu v spolupráci s strednými odbornými školami v okolí.

8. Spolupracovať s vyhlasovateľmi výziev pre znižovanie nezamestnanosti
Podieľať sa na príprave projektov pre získanie finančných prostriedkov z fondov EÚ, nech sú dané výzvy výhodné tak pre zamestnanca ako pre zamestnávateľa.

3.2.3 SWOT analýza pre oblasť zamestnanosť a protirómsky rasizmus

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Iniciatíva obce a RT k priaznivej zmene celej sídelnej komunity - Prítomnosť pracovníka pre pracovné poradenstvo v rámci NP RT I. - Rozvinuté malé podnikanie - Výhodná poloha k významným sídelným štruktúram v okolí – Spišská Nová Ves, Gelnica, Košice - Záujem Rómov o zamestnanie - Existujúce cestné a železničné spojenie 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatočné možnosti uplatnenia absolventov škôl na trhu práce - Nízka vzdelenosť a kvalifikácia - Nedostatočne ohodnotené pracovné miesta - Čiastočná neznalosť slovenského jazyka rómskych obyvateľov - Nedostatočné napojenie na väčšiu infraštruktúru – diaľnice a cesty - Nutnosť cestovať za prácou do väčších miest - Strata pracovných návykov - Čierna práca
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Využitie Európskych investičných fondov na financovanie rozvojových aktivít - Spolupráca s členmi n. o. pôsobiacich na území obce – rozvoj pracovných zručností - Dopravné spojenie (autobus, vlak) s okolitými mestami SNV a GL - Tvorba nových produktov CR – podpora vzniku podnikania a pracovných miest v oblasti CR – ubytovacie a stravovacie služby, doprava a pod. - AOTP ÚPSVaR 	<ul style="list-style-type: none"> - Ukončenie NP RT I. - Zvyšujúci sa podiel Rómov s nízkym vzdelaním a ťažkým uplatnením na trhu práce, ktorí žijú zo štátnych dávok na hranici chudoby - Neochota vo zvyšovaní si kvalifikácie - Neochota zo strany zamestnávateľov - Rasizmus - Nedostatok investičných výziev - Ekonomická politika štátu – zvyšovanie cien energií, základných potravín a potrieb, inflácia, zvyšovanie podielu občanov na hranici chudoby - Úžerníctvo

3.3. Bývanie a protirómsky rasizmus

Bytová otázka Rómov v obci sa začala riešiť už v roku 1988 a to výstavbou bytovky s 24 bytmi v časti I. Hámor. Vzhľadom na potrebu výstavby ďalších bytov pre rómskych obyvateľov prebehla v rokoch 1997 – 2001 I. a II. etapa výstavby 44 bytov nízkeho štandardu – Rómska osada (ďalej už len RO) Grün. V roku 2007 bola ukončená výstavba III. etapy nízko štandardných bytov v počte 20 bytov - RO Pila. Obec Nálepkovo k 31.12.2021 vlastní celkom 136 nájomných bytov z toho 88 sociálnych (nižšieho štandardu) a 36 štandardných bytov. Rozvojoví pracovníci pre bývanie sa pri mapovaní v teréne formou pološtruktúrovaného rozhovoru a pozorovania stretávali s rôznymi problémami a potrebami rómskych obyvateľov, ktoré poukazujú na potrebu nielen ďalšej výstavby bytov, ale aj riešenia komplexne existujúcej situácie.

Tabuľka 5 Prehľad rôzneho štandardu bývania rómskych obyvateľov v rôznych častiach obce a ich vzdialenosť od centra obce

Adresa	Počet obecných nájomných bytov	Počet rodinných domov	Nelegálne bytové stavby /neštandardné obydlia/ drevné príbytky	Vzdialenosť rómske osady od centra obce / občianskej vybavenosti
I. Hámor	24	4	38	1.5 km
Grün	44	0	48	2.2 km
Zahájnická cesta	24	1	13	2.1 km
Hlavná	0	4	18	0 km
SPOLU	92	9	117	---

Zdroj: vlastné spracovanie r.2024

3.3.1. Hlavné problémy v oblasti bývania

1. Nedostatok priestoru pre mnohopočetné a viacgeneračné rodiny

Najčastejším problémom je nedostatok priestoru pre mnohopočetné a viacgeneračné rodiny v každom byte. Na základe mapovania terénu bol zistený počet bez adekvátneho bývania 250 rodín, 855 detí t. j. spolu 1356 obyvateľov. V jednom dvojizbovom byte žijú aj 3 rodiny t. j. 15 obyvateľov. Deti tak nemajú dostatočný priestor pre hravé aktivity a vzdelávanie sa, rodičia strácajú súkromie a život v takýchto podmienkach je náročný.

Graf 5 Obyvateľia bez adekvátneho bývania

Zdroj: vlastné spracovanie r. 2024

2. Budovanie neštandardných obydlí - Vzhľadom na to, že rómsky obyvatelia sú sociálne slabší, si väčšina z nich nemôže dovoliť štandardné bývanie, a tak sú nútene postaviť si nelegálne príbytky, v ktorých nie sú zavedené inžinierske siete a kde nie sú vhodné podmienky pre štandardné bývanie. Evidujeme viac ako 100 takýchto nelegálnych príbytkov. Vzhľadom na to, že od roku 2017 je prirodzený prírastok obyvateľstva v našej obci rok čo rok vyšší preto počet takýchto príbytkov rastie.

3. Nevybudovaná bezbariérovosť - Ďalším problémom, s ktorým sa stretli Rozvojoví pracovníci pre bývanie je nedostatok primeraných podmienok bývania pre starších ľudí a osoby s obmedzenou pohyblivosťou. Vo veľa prípadoch nie sú byty prispôsobené na prístupnosť pre tieto skupiny obyvateľov, čo predstavuje veľkú prekážku pre ich každodenný život.

4. Prístup k základnej infraštruktúre - Obydlia, ktoré nie je možné legalizovať ako bežné stavby nemajú prístup ku kanalizácii, elektrine a iným základným infraštruktúram. Na druhej strane obyvatelia majú možnosť využívať výdajníky vody a nevyužívajú ju. Ďalší problém, ktorý bol zmapovaný je zdevastovaná prístupová cesta v rómskych osadách. Tento problém sa vyskytuje v častiach Zahájnická cesta (RO Píla) a smer Grün, kde sa Rómsky obyvatelia stážajú najmä na prístupovú cestu, ktorá im spôsobuje náklady na opravu svojich osobných motorových vozidiel a pri nepriaznivom počasi vznikajú kaluže. Taktiež bolo zistené, že záchranné služby, vzhľadom na dezolátny stav cestnej komunikácie, majú sťažený prístup k bezpečnému prejazdu. Ked'že verejná doprava v časti Grün absentuje, vzhľadom na vzdialenosť Základná škola s materskou školou eviduje aj vyšší počet záškolákov najmä v zimnom období. V rámci mapovania terénu Rozvojový tím zaznamenal potrebu rozvoja občianskej vybavenosti v týchto komunitách, ako napríklad prístup k zdravotnej starostlivosti, školám, obchodom a ďalším dôležitým službám.

5. Dlh a platová neschopnosť - Vzhľadom na príjem rodiny a úžeru vznikajú dlhy na obecných nájomných bytoch, v ktorých obyvatelia bývajú. Celkovo evidujeme 77 dlžníkov z toho 44 patria k najproblémovejším dlžníkom, ktorých dlh predstavuje až cez 1000€. V porovnaní s nerómskym obyvateľstvom na vodovode a kanalizácii má dlh 34 osôb a na nájomnom má dlh voči obci 8 osôb.

Tabuľka 6 počty dlžníkov v jednotlivých rómskych osidleniach v obci

Časť obce	Počet dlžníkov
Zahájnická cesta	19 dlžníkov
Unimobunky v časti Zahájnická cesta	4 dlžníci
I. Hámor 160/15,16	19 dlžníkov
Grün I. Etapa	10 dlžníkov
Grün II. Etapa	25 dlžníkov
Spolu:	77 dlžníkov

Zdroj: vlastné spracovanie r.2024

Národný projekt Rozvojové tímy I, kód ITMS: 401406DNCS

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) v rámci Programu Slovensko 2021-2027
<https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/sk>

6. Životné prostredie - Jedným z ďalších hlavných problémov je zakladanie čiernych skládok v rómskych osadách. Počet týchto skládok neustále narastá. Obci sa podarilo z Operačného program Ľudské zdroje v minulosti postaviť Zberný dvor a tri stojiská na kontajnery v rómskych osadách. V rámci spomenutého projektu bolo z rómskych osad vysanovaných viac ako 500t odpadu. No ani priaté opatrenia a zrealizované kroky v rómskych osadách stále nevedú k správnemu nakladaniu s odpadom a jeho triedeniu.

3.3.2. Identifikované potreby a návrhy riešení

1. Rozšírenie existujúcich bytových domov o ďalšie byty pre Rómov aj Nerómov, aby sa znížila nelegálna bytová stavba / výstavba neštandardných obydlí, ktoré nespĺňajú podmienky pre legalizáciu stavieb a vytvorili sa lepšie podmienky pre bývanie pre sociálne slabšie skupiny obyvateľstva naprieč celou sídelnou komunitou. Rovnako je nutné rekonštruovať už existujúce nájomné bývanie, ktoré si obyvatelia svojim spôsobom života značne poškodili.

2. Zlepšenie infraštruktúry v obci, aby obyvatelia mali prístup k základným službám, tzn. výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, dostavba verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu ako aj rekonštrukcia verejného vodovodu a kanalizácie, hlavne ČOV.

3. Finančná gramotnosť – úsilie vedenia obce ako aj Referátu hospodárskej prevádzky a v neposlednom rade aj Rozvojových pracovníci o kontaktovanie dlžníkov a nájdenie riešenia pre ich dlhy má pozitívny vplyv nielen na obyvateľov, ktorí sa takto vyhnú osobnému bankrotu, ale aj na obec ako celok, ktorá získava náležité príjmy. Tento pokles je dôsledkom efektívneho plánovania platieb a účinného riešenia problémov s dlhom prostredníctvom individuálneho prístupu k každému príjemcovi. Tieto opatrenia pomohli znížiť celkový dlh v oblasti vody a stočného za uvedené obdobie o významnú sumu., t.j. 17 540,51,- €. Zostatok dluhu je vo výške 161.611,75,- €. Je dôležité pokračovať v týchto úspešných postupoch, aby sa ďalej zlepšila finančná stabilita v sektore vody a stočného. Obec verí, že ďalším intenzívnym úsilím budeme schopní znížiť počet dlžníkov a ich dlhy ešte viac, čo bude mať len prospešné účinky na celú komunitu.

4. Prevencia vytvárania čiernych skládok a zlepšenie správy odpadov – Zavedenie systému monitorovania miest, kde sa často vyskytujú čierne skládky, vrátane inštalácie kamerových systémov na rizikových miestach. Zvýšenie frekvencie kontrol a zavedenie prísnych sankcií za nelegálne ukladanie odpadu. Organizovanie súťaží pre obyvateľov, ktoré budú motivovať k správnemu triedeniu odpadu a udržiavaniu čistoty v obci, s možnosťou získania rôznych odmien. Zavedenie zvýhodnených poplatkov za odpad pre domácnosti, ktoré dôsledne triedia odpad a znížujú jeho množstvo. Prítomnosť pracovníkov RT vedie k edukácii obyvateľov v oblasti odpadového hospodárstva prostredníctvom aktivít, kde sa členovia RT snažia viesť obyvateľov k údržbe verejného priestranstva. Rovnako sú v problematike odpadového hospodárstva zaškolení aj členovia MOaPS, ktorých pracovnou náplňou je edukácia občanov o správnom nakladaní s odpadom. V obci sa každoročne organizuje podujatie "Čistá obec", ktorej sa zúčastňujú obyvatelia ako aj rôzne organizácie pôsobiace v obci.

3.3.3. SWOT analýza pre oblasť bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Vybudované obecné nájomné byty - pripravenosť obce na získanie financií z dotačných zdrojov na realizáciu investičných aktivít - vybudovaný zberný dvor - zabezpečený separovaný zber v obci, - dostatočné množstvo zberných nádob a košov v území - zabezpečený systém odvozu a likvidácie TKO - vybudovaný obecný vodovod (čiastočne) - vybudovaná obecná kanalizačná sieť (čiastočne) s napojením na ČOV - vybudované výdajníky vody pre obyvateľov ktorí nie sú napojení na verejný vodovod alebo majú problém s prístupom k pitnej vode 	<ul style="list-style-type: none"> - vznikajúce segregované časti s obydliami nevyhovujúcimi štandardom 21. storočia - nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva v oblasti nakladania s odpadmi - neochota časti občanov triediť odpad - problémové úseky v intraviláne obce z hľadiska ochrany pred povodňami a hroziacimi zosuvmi pôdy, - nedobudovaná obecná vodovodná sieť v okrajových častiach obce - nedobudovaná kanalizačná sieť v okrajových častiach obce - nedostatočné nakladanie s biologicky rozložiteľnými odpadmi - vznikajúce čierne skládky - nízka uvedomenosť občanov k ochrane životného prostredia - zakladanie požiarov - zlý technický stav ČOV
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Využitie Európskych investičných fondov na financovanie rozvojových aktivít obce – Integrovaná výzva pre obce zapojené do NP RT I. - zvyšovanie povedomia občanov k ochrane životného prostredia, - skvalitnenie možností triedeného zberu odpadov, - možnosti výstavby oddychových zón v rôznych lokalitách obce, - možnosti zvyšovania energetickej efektívnosti budov v majetku obce, - záujem obce o rozvoj ekologickej mobility, - možnosti pokračovania do budovania vodovodnej a kanalizačnej siete, - možnosti pre využívanie alternatívnych zdrojov energie. - RT a MOAPS - Vybudovanie hygienického centra 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatok finančných prostriedkov na neustále rekonštrukcie existujúceho nájomného bývania - Nedostatok finančných prostriedkov na riešenie problémov súvisiacich s ochranou ŽP - extrémne výkyvy počasia - nedostatočná regulácia vodných tokov, obnova funkcií kanálov, rigolov a prieplustov, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku obnovy a rozvoja územia, - zníženie kvality životného prostredia absenciou kanalizačnej siete v odľahlých lokalitách obce - nárast množstva produkovaných odpadov, - nezáujem časti občanov o ochranu ŽP - zvyšovanie miery inflácie (stavebné materiály)

4. Strategická časť – vízia, ciele a priority

VÍZIA obce Nálepkovo do roku 2030

„Nálepkovo sa do roku 2030 stane prosperujúcou a atraktívnu obcou, ktorá poskytuje kvalitné životné podmienky svojim obyvateľom, bude podporovať inovatívne riešenia, udržateľný rozvoj a aktívnu komunitnú spoluprácu, čím vytvorí priaznivé prostredie pre všetky generácie a rôzne spoločenské skupiny.“

Tabuľka 7 Vizie obce Nálepkovo

Vízia obce Nálepkovo			
Prioritná oblast'	Zamestnanie	Vzdelávanie	Bývanie, infraštruktúra
Hlavné ciele	1. Vytvoriť priestor pre príchod investora vytvárajúceho pracovné miesta v okrese, kraji	2. Zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb a dostupnosť kvalitného vzdelávania v obci	3. Zabezpečiť dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry v obci
Špecifické ciele	1.1.Záujem samosprávy zapájať sa do vytárania pracovných príležitostí cez ÚPSVaR	2.1. Modernizácia a zvýšenie kapacity MŠ a ZŠ	3.1.Modernizácia a rekonštrukcia existujúceho nájomného bývania, príprava na novú výstavbu
	1.2. Obsadenie pozície Rozvojového pracovníka pre pracovné poradenstvo	2.2. Podpora stredného odborného vzdelania – poskytnutie priestorov pre ďalšie vzdelávanie	3.2.Modernizácia a rekonštrukcia existujúcich ČOV a intenzifikácia ČOV
	1.3.Poskytovanie kariérneho poradenstva	2.3. Modernizácia a dovybavenie priestorov Rozvojového tímu	3.3. Rekonštrukcia miestnych komunikácií

Zdroj: Vlastné spracovanie, r. 2024

5. Programová časť – opatrenia a plánované projekty

Programová časť RPO nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít obce vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja na roky 2024-2030.

Tabuľka 8 Prioritné oblasti a opatrenia

Prioritné oblasti a opatrenia		
PO O1	PO O2	PO O3
Prioritná oblasť 1 ZAMESTNANOSŤ	Prioritná oblasť 2 VZDELÁVANIE	Prioritná oblasť 3 BÝVANIE A INFRAŠTRUKTÚRA
Opatrenie 1.1. Legislatíva umožňujúca rozvoj lokálneho podnikania a zamestnanosti	Opatrenie 2.1. Legislatíva upravujúca dĺžku povinnej školskej dochádzky – viac ako 10 rokov	Opatrenie 3.1. Investície do infraštruktúry obce – miestne komunikácie, rekonštrukcia/intenzifikácia ČOV, verejné osvetlenie, kamerový systém, rozhlas, občianska vybavenosť
Opatrenie 1.2. Zapojenosť samosprávy do projektov zameraných na pomáhajúce profesie - AOTP	Opatrenie 2.2. Dobudovanie systému školských klubov a volnočasových aktivít pre deti a mládež	Opatrenie 3.2. Príprava projektovej dokumentácie pre novú výstavbu nájomných bytov
Opatrenie 1.3. Založenie sociálneho podniku	Opatrenie 2.3. Modernizácia a rekonštrukcia športového areálu	Opatrenie 3.3. Odstránenie nelegálnych skládok
Opatrenie 1.4. Podpora malého podnikania – predaj z dvora a pod.	Opatrenie 2.4. Rekonštrukcia obecného kultúrneho centra	Opatrenie 3.4. Dobudovanie systému triedeného zberu odpadu (odpadové nádoby, kompostéry)
Opatrenie 1.5. Zapojenosť samosprávy do národných projektov podporujúcich zamestnanosť – MOaPS, NP RT I.	Opatrenie 2.5. Práca s rodinami – Mami-kluby, osveta – edukácia – príklady dobrej praxe	Opatrenie 3.5. Vybudovanie hygienického centra (práčovňa, sprchy, wc)
Opatrenie 1.6. apelovanie na častejšie dopravné spojenie SAD, ŽSR	Opatrenie 2.6. Rozvoj spolupráce na území obce s charitatívnymi a neziskovými organizáciami	Opatrenie 3.6. zabezpečenie dopravného spojenia do školy pre deti z odľahlejších častí obce

Zdroj: Vlastné spracovanie r. 2024

5.1. Plánované projekty na roky 2024 – 2030

Tabuľka 9 Plánované projektové zámery obce Nálepkovo na roky 2024-2030

Názov projektov podľa oblastí	Zdroj financovania
A) OBLASTЬ VZDELÁVANIA	
A.1. Zvýšenie kapacity ZŠ	EŠ IF/vlastné zdroje
A.2 Zvýšenie kapacity MŠ	EŠ IF/vlastné zdroje
A.3 Rekonštrukcia športového areálu	EŠ IF/vlastné zdroje
A.4 Rekonštrukcia obecného kultúrneho centra	EŠ IF/vlastné zdroje
B) OBLASTЬ BÝVANIA	
B.1. Rekonštrukcia / dobudovanie miestnych komunikácií, chodníkov, lávok pre peších, parkovísk	EŠ IF/vlastné zdroje
B.2. Rekonštrukcia existujúcich ČOV	EŠ IF/vlastné zdroje
B.3. Rekonštrukcia existujúcich nájomných bytov	EŠ IF/ vlastné zdroje
B.4. Príprava projektovej dokumentácie pre novú výstavbu bytov, dobudovanie VaK, ČOV	EŠ IF/ vlastné zdroje
B.5. Vybudovanie hygienického centra – verejné sprchy, wc, práčovňa	EŠ IF/ vlastné zdroje
B.6. Modernizácia a rozšírenie kamerového systému	EŠ IF/ vlastné zdroje
B.7. Rekonštrukcia kuchyne v základnej škole	EŠ IF/ vlastné zdroje
B.8. Odstránenie nelegálnych skládok	EŠ IF/ vlastné zdroje
B.10. Úprava verejného priestranstva, nákup mobiliáru – lavičky, zastávky, smetné koše	EŠ IF/ vlastné zdroje
B.11. Zakúpenie komunálnej techniky	EŠ IF/ vlastné zdroje
B.12. Rozšírenie cintorína	EŠ IF/ vlastné zdroje
B.12. Rekonštrukcia Domu smútku	MAS/ vlastné zdroje
C) OBLASTЬ ZAMESTNANOSTI	
C.1. Miestne občianske a preventívne služby	EŠ IF
C.2. Národný projekt Rozvojové tímy I.	EŠ IF
C.3. Spolupráca s ÚPSVaR - AOTP	EŠ IF/ vlastné zdroje

Zdroj: vlastné spracovanie r. 2024

6. Realizačná časť

6.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie RPO

Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii RPO

Partnermi realizácie jednotlivých aktivít RPO sú subjekty:

- verejnej správy – materská škola, základná a základná škola, relevantné inštitúcie pre jednotlivé oblasti rozvoja obce (ÚPSVaR, okresný úrad – odbor starostlivosti o ŽP, Spoločný stavebný úrad),
- spolupracujúce firmy a spoločnosti, s ktorými má obec zmluvu (na základe VO alebo priamym zadaním),
- vlastníci hnutel'ného i nehnuteľného majetku na území obce,
- spolupracujúce záujmové skupiny, občianske združenia, neziskové organizácie (napr. MAS) so sídlom alebo prevádzkou v obci, s činnosťou, ktorú vykonávajú na území obce,
- donori a poskytovatelia grantov, dotácií, darov.

Úlohy uvedených partnerov vychádzajú z príslušnej legislatívy, uzatvorených zmlúv i dohodnutých záväzkov v rámci jednotlivých aktivít RPO.

6.2. Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie

Realizácia Rozvojového plánu obce začína po vypracovaní a schválení tohto dokumentu obecným zastupiteľstvom. Realizáciu zabezpečuje samospráva po celú dobu platnosti dokumentu v súčinnosti s ÚSVRK SR a rozvojovým tímom.

Obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo vykonáva v súvislosti s RPO nasledovné činnosti:

1. schvaľuje celý dokument Rozvojového plánu obce,
2. každoročne schvaľuje vyhodnotenie plnenia RPO,

3. schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce,
4. schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy,
5. rozhoduje o zmenách a aktualizácii RPO v spolupráci s ÚSVRK SR,
6. vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Starosta

Starosta vykonáva v súvislosti s RPO nasledovné činnosti:

1. podpisuje uznesenie o schválení (i o aktualizácii) RPO,
2. riadi proces realizácie RPO,
3. vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávateľia, fondy a iné),
4. spolupracuje s externými subjektami,
5. zabezpečuje činnosti na úrovni jednotlivých projektov (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania,
6. komunikuje s partnermi RPO, ktorími sú na národnej úrovni ÚSVRK SR, krajskej VÚC a miestnej úrovni predovšetkým vzdelávacie inštitúcie, spolky, aktivisti a na regionálnej úrovni relevantné inštitúcie,
7. vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Obecný úrad

Obecný úrad vykonáva v súvislosti s RPO nasledovné činnosti:

1. zabezpečuje inštitucionálne a administratívne veci týkajúce sa plnenia RPO,
2. okrem prípadov, kedy budú žiadateľmi/prijímateľmi projektov iné subjekty v plnom rozsahu zabezpečuje (vykonáva) administráciu a procesy komunikácie, hodnotenia, monitorovania RPO.

6.3. Finančný plán

INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN NA CELÚ REALIZÁCIU RPO

Tabuľka 10 Finančný plán pre realizáciu cieľov RPO

A) OBLASŤ VZDELÁVANIA a PRR	
A1) Zvýšenie kapacity ZŠ – odstránenie dvojsmennej prevádzky v ZŠ	3 100 000, -€
A2) Zvýšenie kapacity MŠ – odstránenie dvojsmennej prevádzky v MŠ	1 000 000, -€
A3) Rekonštrukcia športového areálu	500 000, -€
A4) Rekonštrukcia obecného kultúrneho centra	500 000, -€
B) OBLASŤ BÝVANIA a PRR	
B1) Rekonštrukcia / dobudovanie miestnych komunikácií, chodníkov, lávok pre peších, parkovísk	1 000 000, -€
B2) Rekonštrukcia existujúcich ČOV	900 000, -€
B3) Rekonštrukcia existujúcich nájomných bytov	500 000, -€
B4) Príprava projektovej dokumentácie pre novú výstavbu bytov, dobudovanie VaK, ČOV	100 000, -€
B5) Rekonštrukcia kuchyne v základnej škole	200 000, -€
B6) Odstránenie nelegálnych skládok	100 000, -€
B7) Úprava verejného priestranstva, nákup mobiliáru – lavičky, zastávky, smetné koše	20 000, -€
B8) Zakúpenie komunálnej techniky	250 000, -€
B9) Rozšírenie cintorína	100 000, -€
C) OBLASŤ ZAMESTNANOSTI A PRR	
C1) Miestne občianske a preventívne služby	494 417,35, -€
C2) Národný projekt Rozvojové tímy I.	1 673 952,00, -€
C3) Spolupráca s ÚPSVaR - AOTP	28 254,24, -€
SPOLU	11 466 623,59, -€

7. Monitorovanie a hodnotenie

RPO Nálepkovo je živým dokumentom. Jeho realizácia bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Nálepkovo, organizáciami zriadenými a založenými obcou v spolupráci s Investičným referátom obce Nálepkovo.

Monitorovanie plnenia RPO Nálepkovo bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení. Na základe výstupov monitorovania a hodnotenia sa uskutoční aktualizácia jednotlivých cieľov, opatrení a priorit.

Monitorovanie a hodnotenie súvisí aj s analýzou a riadením rizík a komunikáciou s verejnosťou a prezentáciou dosiahnutých výsledkov. Monitoring umožňuje RPO vhodne aktualizovať (časovo a vecne), či uplatniť iný prístup a vychádza z Plánu hodnotenia a monitorovania.

Je dôležité uistiť sa, že vybrané aktivity a projekty skutočne prispievajú k riešeniu identifikovaných problémov a dosiahnutiu strategických cieľov.

Monitorovanie sa realizuje priebežne počas celého trvania platnosti RPO na úrovni plnenia jednotlivých aktivít v spolupráci s ÚSVRK sa aktualizuje v spolupráci RT/RK/OGA/CT.

Výstupom monitorovacieho procesu je súhrnná správa za každý uplynulý kalendárny rok stále k 31.5. nasledujúceho roka za predchádzajúci rok, ktorú vypracuje rozvojový tím a predloží starostovi obce na vedomie. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení aktivít, čo môže byť východiskom pre zmenu prípadného negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie nových či pozmenených opatrení.

Hodnotenie sa realizuje na úrovni celého RPO. Výstupy hodnotenia sú súčasťou súhrnej správy, ktorú vypracováva rozvojový tím obce a predkladá vedeniu obce.

8. Záver

Rozvojový plán obce je súhrnným a dôležitým dokumentom, ktorý určuje smerovanie a priority rozvoja obce v nasledujúcom období. Po dôkladnom mapovaní obce a analýze zistených skutočností v oblasti vzdelania, zamestnanosti a bývania sa formulovali kľúčové ciele a opatrenia, ktoré si kladú za cieľ skvalitnenie života obyvateľov obce v nasledujúcom období.

Na spracovaní RPO bola nevyhnutná účasť verejnosti, aby požiadavky zahrnuté v tomto dokumente predstavovali čo najväčší záber potrieb, názorov a pripomienok všetkých obyvateľov obce. Aj preto sa na identifikáciu problémov v obci konalo komunitné fórum a štyri fokusové skupiny, kde sa po prvom, úvodnom stretnutí postupne rozoberali témy vzdelania, zamestnanosti, bývania a protirómskeho rasizmu. Výsledkom týchto stretnutí bolo vypracovanie swot analýz za každú spomínanú oblasť s jej silnými a slabými stránkami, príležitosťami a ohrozeniami. Po dôkladnej analýze súčasného stavu sa prešlo k vytýčeniu najdôležitejších cielov a priorít v obci vo vyššie spomínaných oblastiach zájmu a k sformulovaniu vízie obce Nálepkovo do roku 2030. V programovej časti dokumentu, koncepcne a chronologicky nadväzujúcej na strategickú časť, došlo k zostaveniu najdôležitejších opatrení a projektov, ktoré majú za cieľ zabezpečiť realizáciu programu rozvoja obce. Realizačná časť projektu zahŕňa jeho inštitucionálne a organizačné zabezpečenie potrebné pre úspešné naplnenie cielov RPO s podrobným popisom činností jednotlivých zložiek samosprávy obce Nálepkovo. Dôležitou a nevyhnutou súčasťou RPO je aj finančný plán, ktorý predstavuje investície potrebné na podporu a rozvoj sledovaných oblastí.

Realizácia RPO bude priebežne monitorovaná a hodnotená počas celého obdobia trvania jeho platnosti, aby sa tak zaistila a preverila účinnosť jednotlivých opatrení vedúcich k dosiahnutiu nastavených cielov.

Zabezpečenie participatívneho procesu Rómov aj Nerómov je zohľadené nielen pri tvorbe, ale bude súčasťou aj pri implementácii rozvojového plánu. Súčasťou podpory je poskytovanie poradenských a sociálnych služieb na podporu integrácie a sociálneho začleňovania rómskych rodín. RT plánuje aj spoluprácu s mimovládnymi organizáciami, medzinárodnými inštitúciami a inými aktérmi na zdieľanie osvedčených postupov a zdrojov. Implementácia týchto opatrení by mohla viesť k zlepšeniu životných podmienok a posilneniu sociálneho zahrňovania v obci Nálepkovo. Je dôležité mať na pamäti, že tento proces bude vyžadovať dlhodobú a trvalú angažovanosť od všetkých zainteresovaných strán.

RPO odzrkadluje budúci rast a prosperitu obce Nálepkovo a výraznou mierou prispeje k naplneniu cielov a vízií zahrnutých v jeho obsahu. Rozvojový tím, spolu s Investičným referátom obce a v neposlednom rade vedenie obce d'akuje všetkým, ktorí sa podielali na tvorbe Rozvojového plánu, ako aj na jeho budúcej realizácii v súčinnosti so samosprávou obce, ÚSVRK SR a CRT.

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

URAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Zoznam skratiek

AOTP – Aktívne opatrenia na trhu práce

ARS 2013 – Atlas rómskych komunít 2013

ARK 2019 – Atlas rómskych komunít 2019 alebo neskoršie aktualizácie

CRT – Centrum Rozvojového tímu

ČOV – Čistička odpadových vôd

EÚ – Európska únia

EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy

MOAPS – Mieste občianske a preventívne služby

MRK – Marginalizovaná rómska komunita

MŠ – Materská škola

N.O. – nezisková organizácia

NP RT I. – Národný projekt Rozvojové tímy I.

OGA – odborný garant

PHRSR – Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

RK – Regionálny koordinátor

RO - Rómska osada

RPO – Rozvojový plán obce

RT – Rozvojový tím

SODB – Sčítanie obyvateľov, domov a bytov

SOŠ – Stredná odborná škola

TKO – Tuhý komunálny odpad

ÚV SR/ÚSVRK – Úrad vlády Slovenskej republiky/Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity

VaK – vodovod a kanalizácia

ZŠ – základná škola

ŽP – životné prostredie

Národný projekt Rozvojové tímy I., kód ITMS: 401406DNC5

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) v rámci Programu Slovensko 2021-2027
<https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/sk>

Zoznam použitej literatúry

Atlas rómskych komunit 2013 <https://www.romovia.vlada.gov.sk/atlas-romskych-komunit/atlas-romskych-komunit-2013/>

Atlas rómskych komunit 2019 <https://www.romovia.vlada.gov.sk/atlas-romskych-komunit/atlas-romskych-komunit-2019/>

PHRSR obce Nálepkovo na roky 2023 – 2030,
<https://www.nalepkovo.sk/samosprava/strategicke-dokumenty/>

SODB 2021 – Sčítanie obyvateľov, domov a bytov k 2021 <https://www.scitanie.sk/moja-obec/SK0421543373>

Sprievodca pre užívateľov, zapojených do NP RT I. <https://www.romovia.vlada.gov.sk/narodne-projekty/narodny-projekt-rozvojove-timy-i/aktuality/dolezite-sprievodca-pre-uzivatelov-np-rt-i/>

Moja obec v štatistikách <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421526509>

Inštitút zamestnanosti <https://www.iz.sk/sk/projekty/inkluzivny-rast/najmenej-rozvinute-okresy>

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny , Odbor služieb zamestnanosti, Oddelenie sprostredkovania práce, Spišská Nová Ves, Odborárov 53, 052 01 Spišská Nová Ves

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Dôvodová správa

Tento Rozvojový plán obce vzniká v rámci národného projektu Rozvojové tímy I. z iniciatívy ÚV SR/ÚSVRK a členov Rozvojového tímu obce. Rozvojový plán obce je spracovaný komunitným tímom spôsobom so zapojením občanov celej sídelnej komunity vrátane občanov z MRK, zástupcov samosprávy, podnikateľov, občianskeho mimovládneho sektora a ďalších dôležitých aktérov obce (príloha č. 1). Rozvojový plán obce vychádza z analýzy silných a slabých stránok obce, identifikovaných problémov, príležitosti a stanovenia priorít.

Počet stretnutí: 4 .

Z každého stretnutia bol vypracovaný zápis vrátane prezenčnej listiny.

6. 8. 2024

Dokument bol riadne schválený dňa .....

Za prijatie hlasovalo: 7

Proti prijatie hlasovalo: 0

Zdržali sa hlasovania: 0

Rozvojový plán obce je zverejnený na internetových stránkach obce.

Prílohy:

Príloha č. 1 Spracovatelia Rozvojového plánu obce Nálepkovo

Spracovatelia rozvojového plánu obce Nálepkovo

p.č.	Titul, meno a priezvisko, titul	Úloha, pozícia pri spracovaní dokumentu
1.	PhDr. Irina Frajštáková	Regionálny koordinátor . konzultácie
2.	PhDr. Miroslava Chovancová	Odborný garant aktivít - konzultácie
3.	Mgr. Nicole Fuchsová	Odborný garant aktivít - konzultácie
4.	Mgr. Tomáš Ščuka	Rozvojový mediátor – konzultácie
5.	PhDr. Roman Eštočák	Rozvojový konzultант pre rodinu - konzultácie
6.	Mgr. Rastislav Zubaj	Rozvojový mediátor – konzultácie
7.	Mgr. Jozef Mako, MS.c.	Rozvojový pracovník plánovania, RT Nálepkovo – príprava dokumentu
8.	Ing. Natália Hozová	Rozvojový pracovník pre pracovné poradenstvo - mapovanie oblasti zamestnanosť
9.	Terézia Čarnická	Rozvojový pracovník pre mládež – mapovanie oblasti vzdelávanie
10.	Jana Kušnierová	Rozvojový pracovník pre mládež – mapovanie oblasti vzdelávanie
11.	Dávid Dunka	Rozvojový pracovník pre bývanie – mapovanie oblasti bývania
12.	Ivan Rusnák	Rozvojový pracovník pre bývanie – mapovanie oblasti bývania
13.	Ing. Jana Kiššáková	Investičný referát obce Nálepkovo – súlad s PHRSR obce Nálepkovo a komunitným plánom obce Nálepkovo, konzultácie strategickej a programovej časti
14.	PhDr. Jarmila Gabonayová	Investičný referát obce Nálepkovo – súlad s PHRSR obce Nálepkovo a komunitným plánom, konzultácie strategickej a programovej časti

